

PHÒNG TRÁNH RỦI RO PHÁP LÝ CHO DOANH NGHIỆP LOGISTICS KHI TIẾN HÀNH CHUYỂN ĐỔI SỐ

LS. NGÔ KHẮC LỄ

Trọng tài viên Trung tâm Trọng tài Quốc tế Việt Nam
Chuyên gia về tư vấn pháp lý liên quan đến logistics và vận tải

01

E-LOGISTICS

**KHUNG PHÁP LÝ ĐIỀU CHỈNH
NHỮNG THUẬN LỢI, HẠN CHẾ
ĐỐI VỚI HOẠT ĐỘNG
CHUYỂN ĐỔI SỐ CỦA
DOANH NGHIỆP LOGISTICS**

KHUNG PHÁP LUẬT ĐIỀU CHỈNH

- Luật chuyên ngành, luật chung
- Luật giao dịch điện tử 2005
- Nghị định số: 130/2018/NĐ-CP

MỘT SỐ THUẬT NGỮ CẦN LƯU Ý VỀ GIAO DỊCH ĐIỆN TỬ (Theo Luật giao dịch điện tử 2005)

- ***Giao dịch điện tử*** là giao dịch được thực hiện bằng phương tiện điện tử.

Ví dụ: thư điện tử, Viber, Zalo...

- ***Phương tiện điện tử*** là phương tiện hoạt động dựa trên công nghệ điện hoặc công nghệ tương tự.

Ví dụ: điện thoại.

- ***Thông điệp dữ liệu*** là thông tin được tạo ra, được gửi đi, được nhận và được lưu trữ bằng phương tiện điện tử.

Ví dụ: một bức fax.

- ***Trao đổi dữ liệu điện tử (EDI - electronic data interchange)*** là sự chuyển thông tin từ máy tính này sang máy tính khác bằng phương tiện điện tử theo một tiêu chuẩn đã được thỏa thuận về cấu trúc thông tin.

Ví dụ: trao đổi thư điện tử.

MỘT SỐ THUẬT NGỮ CẦN LƯU Ý VỀ GIAO DỊCH ĐIỆN TỬ (Theo Luật giao dịch điện tử 2005)

- ***Thông điệp dữ liệu*** được thể hiện dưới hình thức trao đổi dữ liệu điện tử, chứng từ điện tử, thư điện tử, điện tín, điện báo, fax và các hình thức tương tự khác.

Ví dụ: Hóa đơn điện tử.

- Trường hợp pháp luật yêu cầu thông tin phải được thể hiện bằng văn bản thì thông điệp dữ liệu được xem là đáp ứng yêu cầu này nếu thông tin chứa trong thông điệp dữ liệu đó có thể truy cập và sử dụng được để tham chiếu khi cần thiết.

MỘT SỐ THUẬT NGỮ CẦN LƯU Ý VỀ GIAO DỊCH ĐIỆN TỬ (Theo Luật giao dịch điện tử 2005)

- ***Thông điệp dữ liệu*** được thể hiện dưới hình thức trao đổi dữ liệu điện tử, chứng từ điện tử, thư điện tử, điện tín, điện báo, fax và các hình thức tương tự khác.

Ví dụ: Hóa đơn điện tử.

- Trường hợp pháp luật yêu cầu thông tin phải được thể hiện bằng văn bản thì thông điệp dữ liệu được xem là đáp ứng yêu cầu này nếu thông tin chứa trong thông điệp dữ liệu đó có thể truy cập và sử dụng được để tham chiếu khi cần thiết.

THÔNG điệp DỮ LIỆU CÓ GIÁ TRỊ NHƯ BẢN GỐC KHI ĐÁP ỨNG ĐƯỢC CÁC ĐIỀU KIỆN SAU ĐÂY:

01

Nội dung của thông điệp dữ liệu được bảo đảm toàn vẹn kể từ khi được khởi tạo lần đầu tiên dưới dạng một thông điệp dữ liệu hoàn chỉnh.

02

Nội dung của thông điệp dữ liệu được xem là toàn vẹn khi nội dung đó chưa bị thay đổi, trừ những thay đổi về hình thức phát sinh trong quá trình gửi, lưu trữ hoặc hiển thị thông điệp dữ liệu.

03

Nội dung của thông điệp dữ liệu có thể truy cập và sử dụng được dưới dạng hoàn chỉnh khi cần thiết.

Ví dụ: thư điện tử còn trong máy tính, có thể xem, gửi tiếp... bằng máy tính, điện thoại thông minh.

MỘT SỐ LƯU Ý VỀ CHỮ KÝ SỐ VÀ DỊCH VỤ CHỨNG THỰC CHỮ KÝ SỐ (Theo Nghị định số: 130/2018/NĐ-CP)

- **"Ký số"** là việc đưa khóa bí mật vào một chương trình phần mềm để tự động tạo và gắn chữ ký số vào thông điệp dữ liệu.
- **"Chữ ký số"** là một dạng chữ ký điện tử. Ví dụ: dùng chữ ký số cho hóa đơn, chứng từ...
- **"Chứng thư số"** là một dạng chứng thư điện tử do tổ chức cung cấp dịch vụ chứng thực chữ ký số cấp nhằm cung cấp thông tin định danh cho khóa công khai từ đó xác nhận cơ quan, tổ chức, cá nhân là người ký chữ ký số bằng việc sử dụng khóa bí mật tương ứng.

MỘT SỐ LƯU Ý VỀ CHỮ KÝ SỐ VÀ DỊCH VỤ CHỨNG THỰC CHỮ KÝ SỐ

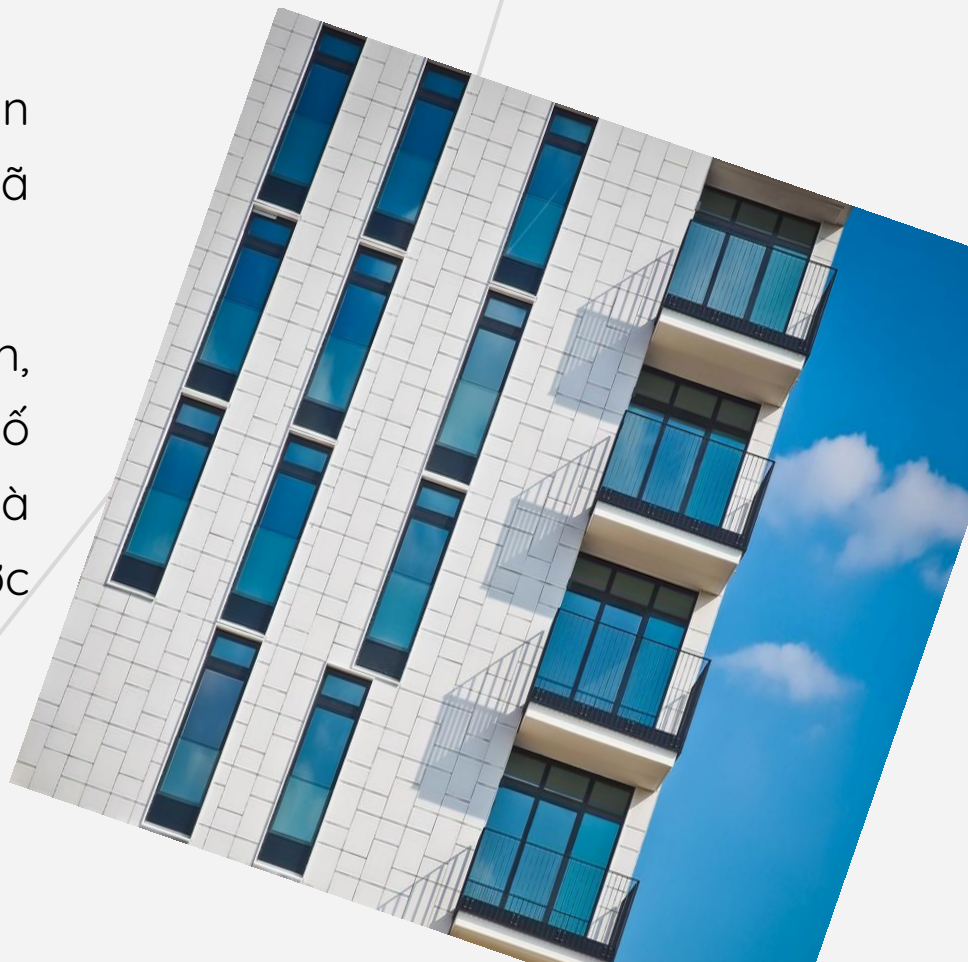
(Theo Nghị định số: 130/2018/NĐ-CP)

- **"Người ký"** là thuê bao dùng khóa bí mật của mình để ký số vào một thông điệp dữ liệu dưới tên của mình.
 - **"Người nhận"** là tổ chức, cá nhân nhận được thông điệp dữ liệu được ký số bởi người ký, sử dụng chứng thư số của người ký đó để kiểm tra chữ ký số trong thông điệp dữ liệu nhận được.
 - **"Tổ chức cung cấp dịch vụ chứng thực chữ ký số"** là tổ chức cung cấp dịch vụ chứng thực chữ ký điện tử thực hiện hoạt động cung cấp dịch vụ chứng thực chữ ký số.
- Hiện nay còn khá phổ biến hình thức giao dịch **"lai ghép"**, đó là chữ ký **"tươi"** trên giấy, sau đó chụp và chuyển bằng máy tính.

THUẬN LỢI

- Một số doanh nghiệp đã thấy chuyển đổi số là tất yếu để không bị đào thải; đã thực hiện ở mức độ khác nhau;
- Một số doanh nghiệp logistics lớn, xuyên quốc gia đã áp dụng chuyển đổi số ở mức độ khá cao. Doanh nghiệp nhỏ và vừa có thể học kinh nghiệm để từng bước thay đổi, áp dụng.

- Đa số doanh nghiệp logistics có khả năng chịu đựng thử thách; sáng tạo, thích nghi và vượt khó.
- Doanh nghiệp mới bắt đầu chuyển đổi số (chưa làm gì) lại là một lợi thế so với các doanh nghiệp đã làm nhưng dùng công nghệ cũ vì có thể tiếp cận ngay với công nghệ mới.

HẠN CHẾ

HẠN CHẾ

- Nhiều doanh nghiệp cho rằng chưa cần thay đổi vì vẫn "sống được"; cho rằng phải chuyển đổi số toàn bộ mới có hiệu quả; thiếu lao động kỹ thuật số; khó khăn về tài chính vì phần lớn doanh nghiệp logistics là doanh nghiệp nhỏ và vừa (khoảng 80%).
- Cho rằng giao dịch điện tử, hợp đồng điện tử không bảo mật, không tin cậy như bản giấy, dễ có rủi ro pháp lý.

HẠN CHẾ

- Chưa có nhiều liên kết doanh nghiệp có công việc tương tự để cùng thuê một công ty khảo sát, chuyển đổi số cạnh tranh hơn.
 - Nhiều doanh nghiệp đang áp dụng những phần mềm riêng cho từng dịch vụ dẫn đến không thể kết nối để có hiệu quả tối ưu, chi phí cao, lãng phí thời gian; đứt gãy nguồn cung/cầu dịch vụ (do không kết nối được mạng rộng) vì chưa chuyển đổi số.
- Ví dụ: quá phụ thuộc vào một vài thị trường nên khi dễ bị mất nguồn cung/cầu hàng hóa, dịch vụ.

THỰC TIỄN MỘT SỐ TRANH CHẤP

LIÊN QUAN ĐẾN YẾU TỐ “SỐ HÓA” TRONG
HOẠT ĐỘNG CỦA DOANH NGHIỆP LOGISTICS

01

Vụ tranh chấp về trả hàng nhầm - xác nhận qua Zalo cá nhân giữa 2 nhân viên của công ty giao nhận và chủ hàng (dùng vận đơn gốc hay loại đã nộp). Hãng tàu trả hàng mà không thu hồi vận đơn gốc do không nhận được chỉ thị giữ hàng.

Giao dịch qua Zalo có giá trị pháp lý như thế nào trong trường hợp này?

02

Vụ đàm phán nội dung hợp đồng bằng email. Các bên (người vận chuyển và người thuê vận chuyển) đã xác nhận đồng ý nội dung hợp đồng vận chuyển. hàng hóa quốc tế (bằng email) nhưng chưa ký bản giấy. Người vận chuyển không muốn thực hiện giá cước đã đồng ý vì có giá chào khác cao hơn, và cho rằng như vậy coi như chưa ký hợp đồng nên có quyền thay đổi, không thực hiện vì hợp đồng phải được ký, đóng dấu trên bản giấy mới có giá trị thi hành.

Xác nhận đồng ý như nêu trên có giá trị pháp lý không?

03

LỜI KHUYÊN

**VỀ PHƯƠNG THỨC
GIẢI QUYẾT TRANH
CHẤP PHÙ HỢP**

MỘT SỐ THUẬN LỢI KHI ÁP DỤNG ĐIỀU KHOẢN TRỌNG TÀI GIẢI QUYẾT TRANH CHẤP TRONG HOẠT ĐỘNG LOGISTICS

- Dịch vụ logistics thường hoạt động theo chuỗi. Vì vậy, xét xử không công khai không làm ảnh hưởng đến uy tín của các bên.
- Nhanh chóng vì thời hạn đã định, các bên (kể cả Hội đồng Trọng tài) đều phải tuân thủ.
- Các bên được chọn trọng tài viên.
- Phán quyết trọng tài là chung thẩm (thi hành ngay nếu không tự nguyện, không có kháng án, kháng nghị phúc thẩm).
- Thủ tục đơn giản, nếu dùng tiếng Anh, không phải dịch; không cần bản chính (trừ đơn khởi kiện).

LỜI KHUYÊN VỀ PHƯƠNG THỨC GIẢI QUYẾT TRANH CHẤP PHÙ HỢP

- Khi có tranh chấp, cần bình tĩnh.
- Nghiên cứu kỹ nội dung tranh chấp.
- Chuẩn bị tốt hồ sơ.
- Thể hiện thiện chí.
- Thương lượng, hòa giải.
- Nếu không thương lượng, hòa giải được thì khởi kiện tại trọng tài.

XIN CẢM ƠN!